

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délután.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12.)
Fiume, Klotild utca (Via Clotilde) 4. szám, 1. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt 229.)

Feladós szerkesztő:
MURAI JENŐ.

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre . . . 28 kor. Negyed évre . . . 7. — kor
Fél évre . . . 14. Egy óra . . . 240.
EGYES SZÁM ÁRA FIUMÉBAN 8 FILLÉR,
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fl.

A titokzatos végzet.

A különbség a harcban álló világ két fele között megint napnál világosabban áll előttünk. 1915. tavaszán a Kárpátok ormain állott az orosz és Nikolajevics nagyherceg napóleoni pózban esvegett a francia újságíróknak, Páris sajtója pedig soha nem hallott reklámekkel hirdette a tavaszi diadalmenetet Berlin és Bécs felé. Mi hallgatunk, csak az újságírók beszéltek s a hallgató Hinderburg mint a titokzatos végzet dolgozott és május elsején bekövetkezett Gorlice.

És 1915. a porosz gránátos és a magyar honvéd diadalutja lett: Varsó, Ivangorod, Vilna s a többi rengeteg orosz föld a megmondhatója. Aztán jött a néma tél, mely már Szerbiát helyén sem találta s a francia reklámdobok tavaszra újra peregni kezdtek, a mámoros szóáradat mindent magával ragadó fantáziával hirdette, hogy most jön, most következik Joffre diadalutja: a nagy, az egységes tavaszi offenzíva és bekövetkezett Verdun, bekövetkezett a francia kétségbeesett remegése. És nyílt a nyár, bőböltek az angol ágyuk, pokollá vált a Somme medre, ránk tört az oláh kajánság és Mackensen meg Falkenhayn hadai elől menekült földjéről a legújabb ellenség, a leggyalázatosabb.

Ma pedig 1917. tavasza előtt új diadalutról beszél megint az angol generálissimus.

Régi babonás hit őrzi az ősi igazságot, hogy akinek holt hírét költik, örökké él. Mirőlünk már három éve hirdetik ellenségeink, hogy kimerültünk, tönkrementünk, elpusztultunk, meghaltunk. Szavakkal, szárnyaló fantazmagóriákkal, elméletekkel és szemfényvesztő számításokkal mindig győzik és izgatják saját népük fantáziáját, míg mi cselekedni kezdünk.

Csodálatos a mi újra és újra feltámadó energiánk s valahányszor a nagy lármából felriadnak ellenségeink, azt veszik észre, hogy hazug reklámok káprázata játszott velük.

Most is az fog kiderülni, hogy a diadalmenetet hirdető Anglia éhezni fog. Mi nem beszélünk. Mi helyettünk a buvárhajók beszélnek.

Bethmann-Hollweg nagy beszéde.

A Laconia elsüllyesztésének részletei. - Két amerikai nő pusztult el a Laconián. - Elsüllyesztett halászhajó-flottilla. - Portugália válságos helyzete. - Njegovan flottaparancsnok admirális lett.

Orosz-román harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, febr. 28. (Hivatalos.)
Helyenkint valamivel élénkebb harci tevékenység.

Höfer, altábornagy.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, febr. 28. A nagy főhadiszállás jelenti:

Csökkenő hidegben többszörösen élénkebb volt a harci tevékenység, mint az utóbbi időben.

Ludendorff, első főszállás-mester.

Olasz harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, febr. 28. (Hivatalos.)
A helyzet változatlan.

Höfer, altábornagy.

Balkáni harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, febr. 28. (Hivatalos.)
A helyzet változatlan.

Höfer, altábornagy.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, febr. 28. A nagy főhadiszállás jelenti:

Macedóniai arcvonal:

Nincs újság.

Ludendorff, első főszállás-mester.

Francia-beiga harctér.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, febr. 28. A nagy főhadiszállás jelenti:

Ypern és a Somme között az arcvonalunk ellen intézett számos angol előretörés során az angolok csak egy alkalommal jutottak árkaikba. Ellentámadásunkkal kivertük az Arrastól keletre benyomult ellenséget. A tüzéségi tűz csak kevés szakaszon emelkedett túl a rendes mértékben.

Ludendorff, első főszállás-mester.

ADAKOZUNK

— a magyar Vörös-Kereszt Egyletnek! —

A KÉPVISELŐHAZ ÜLÉSE.

BUDAPEST, febr. 28. A képviselőház tegnap délután ülésén Szász alelnök elnökölt. Felolvastatja Harkányi kereskedelmiügyi miniszter levelét, melyben 6 heti szabadságot kér. A szabadságot megadják. Azután áttérnek a kivételes intézkedésekről szóló kormányjelentés tárgyalására.

Léva y Lajos báró kijelenti, hogy nálunk a pártok koncentrációja lehetetlen az ellenzék magatartása miatt. Hangsúlyozza, hogy Tiszát szereti pártja és szívesen követi őt hajthatatlan erélye miatt. Elfogadja a kormányjelentést.

Beszkid Antal a jelentés ellen beszél.

Issakutz Győző azt mondja, hogy a kormány mindig az ország javára működött. Színtén elfogadja a jelentést.

Springer Ferenc beszél végül a jelentés ellen.

BETHMANN-HOLLWEG BESZÉDE.

BERLIN, febr. 28. Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár tegnap nagy beszédet tartott a birodalmi tanácsban. A terem és a karzatok zsufolásig megteltek erre az alkalomra. Többek között a következőket jelentette ki:

— Amíg a mi katonáink a lövészárkokban pergőtűz alatt állanak, buvárhajóink nem törődve a halállal, keresztül-kasul járnak a tengereket. Nekünk most semmi más nem kell tennünk, mint ágyut, municiót és élelmiszert előállítani. Csak egy kívánságunk lehet: küzdeni és győzni! (Helyeslés.) A sajtóban sokat beszéltek arról, hogy milyenek kell lenni az eljövendő békének. Ismételtelen kijelentettem már, hogy a háborúnak egy végleges békével akarunk véget vetni, amely biztosítja nekünk a kártérítést jogosulatlan szenvedéseinkért és garantálja a jövő erős Németországot. Ez a mi célunk, se több, se kevesebb.

A tengeri blokádra áttérve, kiemeli a kancellár, hogy az összes semlegesek között csak Wilson szakította meg a diplomáciai összeköttetést, még pedig brutális módon. Az Egyesült Államok nagykövete pusztán szóval közölte a szakítást és kérte utazási okmányait. A szakításnak eme módja példa nélkül áll a történelemben. Tiltakoznom kell Wilsonnak a kongresszusban tett ama kijelentése ellen, hogy a hagyományos jó viszonyt Németország és Amerika kö-

zött a háboru folyamán mi rontottuk meg. Amerika nem csak azt akarta, hogy alattvalói szabadon utazhassanak a harei területeken át, hanem szabadon akarták szállításaikat is lebonyolítani az ántánt részére és ezt nekünk német vérrel kellett volna megfizetnünk. Ha az amerikaiak ugyanolyan eréllyel követelték volna a szabad hajósszekötötést a német kikötőkkel, akkor Anglia bizonyára nem mert volna olyan elzáró intézkedéseket létesíteni a semlegesek kárára. Mi sajnáljuk az amerikai néppel való szakítást, de nem hátrálhatunk meg. Azelőtt az angolok jogosnak tartották, hogy blokádjukkal kiéheztessék a német asszonyokat és gyermekeket. Most, hogy a blokád fegyverét ellenük fordítjuk, azt mondják, hogy ez kalózkodás. Gőgösen kijelentik, hogy leverik a buvárhajóveszedelmet. Majd meg fogjuk látni! Az eddig elért eredmények messze felülmulják a haditengerészet vezetőségének várakozásait.

— Azok a hírek, hogy egyes ellenséges gőzösök áttörték a blokádjónát, nem érdemelnek fontosságot. Mert mi nem a blokádot proklamáltuk, hanem egy blokádjónát állapítottunk meg, kijelentvén, hogy ezen zónán belül a hajózás veszedelmes. Természetes, hogy egyes gőzösöknek sikerülni fog a veszedelem elkerülése, de a végleges siker nem maradhat el.

A kancellár végül megahtottan mond köszönetet a német tengeralattjárók hősiességének és azzal végzi szavait, hogy minden német férfi, német asszony és német gyermek úgy teljesítse a Hinterlandban kötelességét, mint ahogy a német katoná és német tengerész a harctéren teljesíti.

HIREK.

A MINDENNAPI KENYÉR

Isten ajándéka, verejték gyümölcse. Az utóbbi évek kenyere azért vált (ugylátszik világszerte) szűkössé, mert a Földnek kevesebb jutott úgy az Isten ajándékából, mint verejtékéből. Az időjárás, a melyet a hatalmak előttünk még ismeretlen s talán örökre ismeretlenül maradó törvények szerint kormányoznak, nem kedvezett és a verejtéket vér alakjában adta le a Földnek, az ugynevezett kulturemberiség.

Miként lesz majd a remélhetőleg mielőbb visszatérő béke idején, nem tudjuk, azt azonban tudhatjuk, hogy a mostanihoz hasonló szerencsétlenség veszedelmének Dalmácia kardja állandóan a fejünk felett fog lebegni, amíg a Miatyánkbeli mindennapi kenyér programját meg nem valósítjuk, a magánvagyon nagyarányu halmozását a halálás atjából el nem távolítjuk. Valamikor, a művelődés kezdetleges fokán azért élt az ember napról-napra, mert nem tudott készleteket felhalmozni. A civilizáció magaslatán azért él majd máról-holnapra, mert nem akar készleteket felhalmozni. Az eljövendő ember keresztény ember lesz. Megérti és megtartja a mai ember által annyiszor ismételt, de meg nem értett és az életben semmibe vett Miatyánkbeli kérelmet: a mindennapi kenyérünket add meg minékünk ma. Ebből a kérésből a jövendő nagy programja szól hozzánk. A mai ember nem akar napról-napra élni. Ezer évre valót igyekeznek felhalmozni.

A vagyonszűkítés napjainkban jutott a csuespontra. A háboru a halmozásnak bé-

kében nemesebb hajlamok által némileg korlátozott hőresögösztönét teljesen felszabadította. Ha majd vége lesz a borzalmaknak, ez a hitvány ösztön is korlátok közé szorul s mert nem veleszületett, hanem szerzett tulajdona az emberi léleknek, az új idők hatására el fog sorvadni. A nagy vagyon nagy hatalom s a nagy hatalom nagy vagyon ma még. Ez a nyilvánvaló kapcsolat a vagyon és hatalom között nagy küzdelmeket fog produkálni, mely az egyenlőség elvének, ennek a lényegében keresztény principiumnak jegyében fog lezajlani.

A szívében igaz kereszténynek a helyet ebben a küzdelemben a Miatyánk kijelöli. Mára fogja kérni és munkájával biztosítani a mindennapi kenyeret. Gondol a holnapra, de a holnapi kenyeret nem fogja elvenni, ha arra ma van embertársának szüksége. Több örömet, lelki békességet fog neki szerezni társának békéje, életbiztonsága, mint amennyit a harácsolás okozna. A jövendő ember önként, szabadon fogja megeselekedni, amit a ma embere keserű kényszerűségből teszi: napról-napra él. A ma embere. Mert az anyag s nem a lélek uralkodik felette. Nem a lélek, hanem az anyag kormányoz. Ez a katasztrófa oka. Ugy az egyének, mint a nemzetek életében. Hosszu és kinos utat kell megtenni a gyökeres változásig. A siker kilátása, erős hite azonban rövidíti az utat s elviselhetővé teszi a fáradságokat. Ha erős a hitünk a Miatyánk kérésének diadalában, megjő bizonytal. Mert ez a diadal nincs ellentétben az emberi természettel.

— Szabad Liceum. A Fiumei Szabad Liceum Arany János születésének századik évfordulója alkalmából március hó 2-án, pénteken emlékünnepelet rendez, amelyen Kovács Géza dr. főgimnáziumi tanár fogja méltatni Arany János költői tevékenységét és érdemeit. Az előadást több szavazati szám fogja kísérni, amelyet Nyirő Katiunka, a helybeli leánygimnázium növendéke, továbbá Fésüs Andor, Vajda Sándor, Hajnal Árpád, Rosenfeld Dezső, Portmayer Tivadar és Hesz Jenő a főgimnázium növendékei látnak el. Az előadás pont fél hétkor kezdődik.

— A két sörgyári ajánlat a bizottságokban. A műszaki bizottság ma délben tartott ülésén technikai szempontból foglalkozott a Zakalj malom telkére beadott két ajánlattal és az egy kilométeres utépités kérdésével. Ma este hat órakor a pénzügyi bizottság fogja a két ajánlatot tárgyalni. Holnap az állandó bizottság foglalkozik az ügyvel, pénteken pedig már a képviselőtestület fog végleg dönteni a telek eladása és az esetleges részvényrészesezés ügyében.

— A dohányárak emelése. Budapestről táviratozza tudósítónk, hogy a kormány ismét felemeli a dohányjövédék gyártmányainak árait. A dohány, szivar és cigarettá tehát ismét drágább lesz, még pedig már holnaptól, március 1-étől fogva. Nem elég tehát, hogy már hosszú idő óta alig juthat valami szivnivalóhoz a dohányos emberiség, most még azt a kis morzsát is, amihez olykor hozzájuthat valamelyik jószívü trafikos kegyelméből, még az eddiginél is méregdrágábban kell majd megfizetnie.

— Közélelmezési hírek. Március 1-től kezdve a közélelmezési hivatal pilé-cukrot (darabokra törött cukor) árusít a vásárosar-

nokban kilogrammonként 1 k. 24 filléres árral. Március első felében, amíg újabb szállítványok nem érkeznek, fejenként félkilót kap mindenki, március 15-ike után kiadják a második félkilogrammot is. — A közélelmezési hivatal újból közlést tesz, hogy a kukoricaliszt a február 15-étől március 15-éig terjedő időre kerül kiadásra, a közönség tehát ennek megfelelően ossza be magának az átvett mennyiséget.

— Dreher contra Polgári Serfözde. — Egyre érdekesebb fejleményei vannak a Nagykanizsai és Kőbányai Polgári Serfözde versengésének a Zakalj malom telkéért. Tegnap nyilvánosságra került egy körlevél, melyet a Nagykanizsai Sörgyárat finanszírozó Pesti Magy. Kereskedelmi Bank küldött szét a városatyáknak és a városi tanács egyes tagjainak. A körlevél a számok egybevetéséből arra a konkluzióra jut, hogy a Nagykanizsai ajánlata anyagilag kedvezőbb a városra nézve, a mit a városházán se tagadnak, bár a különbséget lényegtelennek tartják. Sokkal fontosabb azonban a körlevél hivatkozása arra, hogy a Kőbányai Polgári Serfözde 420 ezer hektoliteres évi termelésével szemben a Pesti Magy. Kereskedelmi Bank konszernjéhez tartozó sörgyárak, első sorban a Dreher és Haggemacher gyárak évi 800 ezer hektolitert termelnek és hogy Dreher és Haggemacher (— a kik notabene sógorságban is vannak egymással. — A szerk.) a bank igazgatóságában is helyet foglalnak. Ez a Nagykanizsai ajánlatát már egész más világitásba helyezi. Tudnunk kell ugyanis, hogy Dreheréknek Triestben nagy export-sörgyárak van, a melynek a Kőbányai Polgári Serfözde fiumei kiviteli telepe az utolsó 15 évben hatalmas versenytársa lett. Mindentudott találkozott egymással a két sör; a tengeremelléken, Dalmáciában, Olaszországban és a Levantéban és nem egy helyen meg kellett hátrálnia a triestzi sörnek a jó minőségű, kőbányai magyar sör elől. Most hogy a Polgári Serfözde egy lépéssel tovább megy és már export gyárakat akar Fiumében létesíteni, még nagyobb versenyyel kell számolniok Dreheréknek. Ezért akarják lehetetlenné tenni vagy ha mégis megalakul, gyengíteni a Kőbányai fiumei vállalkozását. Hadd legyen a triestzi gyáron kívül saját városában is konkurenciája az agilis s ép ezért veszedelmes Polgári Serfözdenek.

Miután a dolog így áll és mi a magunk részéről tisztán látjuk ezt a törekvést, Fiume városának, nézetünk szerint, nem szabad részesejét vállalnia egy oly vállalatban, mely a magyar ipar letörésére alakul. Az osztrák nagyipar receptje ez: Potemkin-gyárakat létesítenek Magyarországon, hogy leföldözhesék a magyarországi letelepedéssel járó előnyöket, de a vállalatot csak addig engedik fejlődni, a míg az nekik az osztrák ipar szempontjából nincs ártalmukra. Ha Dreherék triestzi gyáranak a nagykanizsaival karöltve sikerülne a Polgári Serfözde fiumei gyárát fokozatosan gyengíteni és esetleg elkedvetleníteni vagy Fiuméből kiüldözni, akkor nem lesznek bolondok, hogy a saját triestzi exportgyárak rovására fejlesszék és forszirozzák a magyar sörkivitelét. Miután itt egyetemes magyar közgazdasági érdekről van szó, a kereskedelmi kormányának és a fiumei kormányzásának is teljes erejével támogatni kell a minden idegen befolyástól ment, sziumagyar Polgári Serfözde törekvéseit. A város adja el minél jobban a Zakalj malom telkét — ebben az igyekezetében igazán van Vio

A BUVÁRHAJÓHARC ELVÁGJA BÁZISÁTÓL AZ ANGOL HADSEREGET.

BERLIN, febr. 28. A Lokalanzeiger írja: A Manchester Guardian cikket közöl, mely szerint a buvárhajóharc kísérletet képez arra nézve, hogy Angliát átkarolják. A németek nyugati nagy offenzívája a buvárhajóharcra már megkezdődött. A buvárhajóharcnak az a célja, hogy elvágja az angol hadsereget bázisától. Még ha sikerülne is az angoloknak a német vonalat áttörni, az angol hadsereg még ebben az esetben is el volna vágva ellátásának bázisától.

HÁROM ANGOL GÖZÖS ROTTERDAMBA ÉRKEZETT.

ROTTERDAM, febr. 28. Ide megérkezett három angol gőzös csomagokkal és postával. A hajókat hadihajók kísérték, amelyek utközben elkeseredett harcot vívtak a buvárhajókkal. Nehéz munka után elűzték az ellenséget, amely azonban semmi kárt sem szenvedett.

ELSÜLYESZTETT HALÁSZHAJÓK.

BERN, febr. 28. A Matin jelenti, hogy egy buvárhajó a csatornában egy egész halászhajó-flottillát elsüllyesztett.

EGY ANGOL GÖZÖS SZEMÉLYZETE ÖSSZETÖRTE A HAJÓGÉPEKET.

ROTTERDAM, febr. 28. A Tosca angol gőzös, amelynek február 26-ikán kellett volna elindulnia, nem futhatott ki a tengerre, mert a legénység részben összetörte a hajó gépeit.

A BUVÁRHAJÓBLOKÁD ÉS PORTUGÁLIA.

MADRID, febr. 28. Spanyol és portugál lapok jelentései szerint Portugália belső helyzete a buvárhajóblokádtól következőben rendkívül megrosszabbodott, mert a bevétel és kivétel teljesen megszűnt. Portugáliában a kormányválság küszöbön áll.

ISMÉT ÜLÉSEZIK A DUMA.

PETERVAR, febr. 28. A дума és a birodalmi gyűlés ismét megkezdtek tanácskozásait.

AZ OLASZ VASUTAK SZÉNHIÁNYA.

LUGANO, febr. 28. Az egyre nagyobb mérvet öltő szénhiány következtében az olasz kormány ismét 92 újabb vasuti járatot szüntetett be.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó vállalat (Murai Jenő).
Nyomatott: Zustovich Elemér „Polinnia” nyomdájában.

Imperial

szálló és kávéház, Viale Deák

Nemrég megnyitott fényes berendezésű kávéház. Teljesen újonnan burkolozott és átalakított szálló 40 elegáns szobával. Lift, villany, fürdők. Szíves pártfogást kér

Panny Ferencz
tulajdonos.

Előfizetéseket és hirdetéseket

felvesz

A TENGERPART

kiadóhivatala

KLOTILD UTCA (VIA CLOTILDE) 4. sz.
I. EMELET. - TELEFON SZÁM 12.

Tisztviselők, altisztek és munkások havi 1.80 kor.-ért kapják

A Tengerpart-ot
házhoz szállítva.

Telefon 12. - Postafiók 105.

Nagy választék
fekete
női ruha-
szövetekben
garantált tiszta
gyapjuból.

Tisztelettel

WEISS M.
Fiume,

Corso Francesco Giuseppe 11.

Trieszt Bècs.
Corso 7, 9, 11

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA
a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpapírok, az összes ásványvizek, toalettcikkek, szépitőszerek stb. stb.

Jó karban levő használt
írógépet veszek

Cim a kiadóban.

Fatalpu cipőgyár

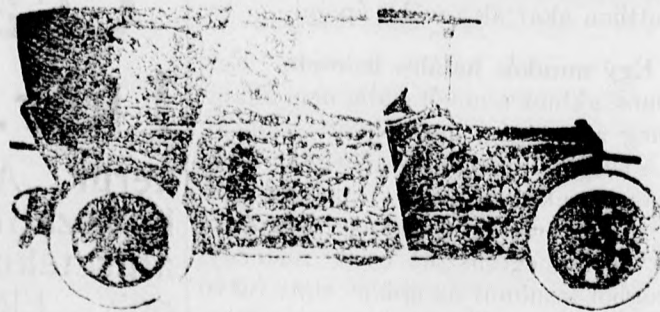
Haas Lipót, Fiume, Corso.

Eladás nagyban, és kicsinyben,
következő gyári áron:

Nagyság: 25-28 29-35 36-39 40-46
Korona 14.- 16.70 19.40 24.-

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmenhelyek, menekült táborok és viszonteladók engedményben részesülnek.

Blažek K és Tàrsa

autogarage és javító műhely

Via Ciotta 5-7 - FIUME - Telef. 858 és 16-73
Automobilok, motocyklok, kerékpárok és minden hazzávaló kellék eladása.